109. szám.

Kedd,

Szerkesztői iroda:
Lipót-utcza 11. szám, földszint.
Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.
Kéziratok s levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Kiadó-hivatal:
Lipót-utcza 11. szám, földszint.
Ide intézendő a lap anyagi részét illető minden közlemény, u. m. az előfizetési pénz, a kiadás körüli panaszok és a hirdetmények.

MAGYAR UJSÁG

POLITIKAI ÉS NEMZETGAZDÁSZATI NAPILAP.

VI. évfolyam.

1872. május 14.

Előfizetési ár:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egész évre	20 frt — kr.
Félévre	10 „ — „
Negyedévre	5 „ — „
Egy hónapra	1 „ 70 „

Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetési díj:
10 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr többszörinél 9 kr. Bélyegdíj minden hirdetésér külön 30 kr. Nyilttér: 6 hasábos petitsor 25 kr

Pest, május 13.

Politikai szemle.

Svájczban tegnap vette kezdetét a szavazás a revideált alkotmány fölött. A módositott alkotmány a kis bérczes köztársaság viszonyaiban nagy változást fog előidézni, ha a többség elfogadja, a mi valószinü. A szabadelvü többség mellette szavaz s csak a konservativek s ultramontánok vannak ellene. Tegnap estig a szavazás eredménye 205,213 igen és 144,910 nem volt.

Cissey tbk a franczia hadügyminiszter hivataláról lemondott. Cissey tábornok tudvalevöleg Bazaine alá volt rendelve Metzben. Nem vett ugyan részt azon hadi tanácsokban, melyekben Bazaine a capitulatio tervét kifejtette, de egyeneseu részt vett — mint megbizott — az ezután kifejlett előleges alkudozásokban. — A kapituláczió föltételeire nézve azonban már Jarras tábornok alkudozott. — A franczia közlönyök megfoghatónak találják, ha ily körülmények között, midőn a franczia közvélemény egyhangulag zudul föl Bazaine metzi eljárása ellen, a hadügyminiszter visszalép. Különben egyenes okot erre a nemzetgyülés egy bizottsági határozata adott. Közöltük volt már régebben, hogy a hadügyminiszterium egy előterjesztésben Bazaineról ugy emlékezett meg, mint ki „saját kértére“ fog haditörvényszék elé állittatni. Ezt az indokolást a bizottság nem helyeselte.

Már a franczia lapok Cissey utódjáról is gondoskodnak s ezek közt első helyen emlittetik Chanzy tábornok, kinek neve egyre népszerübb lesz Francziaországszerte.

A német birod. szövetségtanács azon kérdéssel foglalkozott, hogy a hadisarcz miként osztassék el. Bajorország részéről erre nézve azon ajánlat tétetett, hogy 3 negyedrészben a hadi müveletekben való részvétel, és csak egy negyed részben a népesség száma legyen erre nézve mérvadó. A szövetségtanács elnöke — Delbrück kijelentette, hogy Poroszország elfogadja e megoldást. Fäustle bajor miniszter erre köszönetét fejezte ki ez előzékenységért, „melynek csak egy eredménye lehet: az észak és a dél közti összetartás érzetének szilárdulása.

A „Kölnische Zeitung“ értesülése szerint e határozat korántsem hozatott oly egyhangusággal, sőt ellenkezőleg a bajor és würtembergi kormányférfiaknak befolyásukat teljesen a latba kellett vetniök, hogy a porosz telhetlenség elől megmentsék tartományaiknak a megmenthetőt. Ez erős küzdelem következménye lön a népesség aránynak „egy negyed részben“ való számbavétele.

A carlista lázadásnak vége van s erről már hivatalos jelentések sem adatnak ki. Serrano a lázadás sikeres elnyomásáért jutalmul miniszterelnöknek fog kineveztetni.

A mult héten az angol irói segély-egylet alapitásának 83. évfordulóját ünnepelte és pedig oly viszonyok közt, melyek átalános figyelmet érdemelnek. II. Lipót, a belgák királya elfogadta a meghivást s elvállalta az ünnepélyelnökséget. E végből jött át hazájából Angliába, s csakugyan ő elnökölt a május 8-án tartott banqueten, melyen London legfényesebb társasága volt jelen. — A többek közt az edinburgi és cambridgei herczegek, Arthur herczeg, Belgium, Ausztria, Amerika, Olaszország, Svéd-, Dán-, Spanyolországok és Perzsia követei, a yorki érsek, a londoni kath. érsek, a hadügyminiszter, Disraeli stb. urak jelentek meg.

Az est folyamában az egylet alaptőkéjének javára 20,000 frtnál több gyült össze. Lipót király mint elnök az első pohárköszöntésben Anglia királynéját, mint az egylet bőkezü védnökét éltette. Kiemelte szeretetét az irodalom iránt s a béke fentartására irányuló törekvéseit. „A királyné kormányzata — mondotta végül — méltó tárgya a költők és történetirók inspiratiójának; mert fenségesebbet a nyugodt szabadság és jóllét korszakánál sohasem ismertünk.“ Lipót király még a walesi herczeget, azután a hadsereget és önkénytiseket éltette. Negyedik felköszöntése magát az egyletet éltette. Figyelemre méltó toasztjának legfontosabb része igy hangzik:

Angliában minden a nagyság különös bélyegét viseli magán; müvészet, tudomány, politika, kereskedés, ipar, szóval az emberi tevékenység minden tere. Számtalanok itt a munkások az irodalom nemes mezején; de a jutalom gyakran bizonytalan és csekély. Diesteljes küzdtér az, melyen azonban gyakran a legbátrabbak és legviadalmasabbak mély sebeket kapnak. Rajtok segiteni, sebeiket gyógyitani, őket erejökhöz és egészségökhöz visszavezetni,, a szerencsétlenség napjaiban nekik baráti kezet nyujtani, ez egyletünk magas feladata. Hány nagy mü maradna befejezetlen e segély nélkül.“

Kit léptessünk föl?

Május közepén vagyunk már, a választások percze gyors léptekkel közelg, és elvbarátaink számos kerületben még most is a felett tanakodnak: kit léptessünk fel?

De a mig ők tanakodnak, a jobboldaliak cselekesznek, tért foglalnak, megnehezitvén ekként pártunknak a későbbi küzdelmet, annál inkább a sikert.

E tétovázásnak egyik főoka — mint barátink tudósitásaiból látjuk — az, hogy mindegyik kerület országos tekintélyü férfiut keres.

Mi ez ohajtást természetesnek, sőt bizonyos mértékig dicséretre méltónak is találjuk; mert mutatja, mennyire át vannak hatva hazánk választó polgárai a képviselői állás fontossága és magasztosságától. De ne felejtsék el tisztelt elvbarátaink, hogy ily qualificatióju férfiak nemcsak minden pártnál, hanem minden országban felette kis számra szoritkoznak. Egyébiránt az országos tekintélyeket teremteni kell, és ez épen egyik feladata és érdeme a kerületeknek, hogy ki tudják keresni s felszinre hozni a szerény visszavonultságban élő becsületes és mivelt hazafiakat. Van hál' isten elég ilyen Magyarországon, kiből rövid idő alatt országos tekintély válhatnék. Csak fel kell őket keresni és bátoritani.

Vannak ugyan kivételes esetek, midőn egy bizonyos kerületnek csakugyan mulhatlan szüksége van országos nevü jelöltre, mert az ellenjelölt is ilyen s mert másként talán nincs kilátás győzelemre. Ámde a kerület által alkalmasnak vélt egyén már fel van léptetve másutt, mi tehát a teendő.?

Ily esetekre nézve megint csak azt mondjuk: nem szabad habozni, hanem föl kell léptetni azonnal s minden további kérdezősködés nélkül azon férfiut, ki iránt a kerület föltétlen bizalommal viseltetik s a kivel leginkább remélhető a győzelem. Ily esetekben tudassuk szándékunkat az illetővel, de ne kivánjuk tőle azt, — ami pedig gyakran megtörténik — hogy előre nyilatkoztassa ki, miszerint megválasztatása esetén le fog mondani előbbeni kerületéről. Ily követelés nem méltányos, de pártszempontból nem is tapintatos; mert ily nyilatkozat által tetemesen megkönnyebbittetnék az egyik kerületben az ellenfél müködése és győzelme, s igy, amennyit egyfelől nyernénk, másfelől ugyanannyit vesztenénk. Pedig czélunk nem a csere, hanem a szaporodás.

Ámde — mondják — ugy sem szaporodunk, ha ugyanazon egyént választhatjuk meg több kerületben.

De igenis, szaporodunk; mert mihelyt a kerület többsége baloldali jelöltre szavazott, ha nem is lehetetlen, de legalább nagyon valószinütlen, hogy nehány rövid héttel később jobboldalira szavazzon.

Egyébiránt rég bevett szokás külföldön, az ellenzék jelesb tagjait több kerületben felléptetni és megválasztani. Ily uton lehet azt leginkább többségre juttatni.

Még egy harmadik észrevételünk van e most gyakran hangoztatott kérdésre: kit léptessünk fel? Engedjék meg tisztelt elvbarátaink, hogy ezt különösen ajánljuk szives figyelmökbe.

A mult választások alkalmával Kossuth Lajos több kerületben lett megválasztva, ugyszintén meg lettek választva fiai is. Hogy mit jelentettek ama választások? mindenki értette: tiltakozást azon közösügyes alku ellen, melynek folytán Magyarország megszünt önálló független állam lenni, hanem az osztrák monarchiának egyik alkatrészévé vált, jutalmul azt nyervén, hogy a monarchia czime elé az ő neve is bigyesztessék „osztrák-magyar monarchia.“

Azóta sokat haladtunk; rémségesen haladtunk. Az uralkodó párt be nem éri azzal, hogy hazánkat egy problematikus nagyhatalmasság uszályhordozójává tevé. Be sem érheté enynyivel; mert hisz azt jól tudta, miszerint szabad és szabadon fejlődő nemzet ilyen megalázó állapotot sokáig türni nem fog. A közösügyes rendszer fentartása okvetlenül szükségessé teszi a szabadság, a népjog fokonkénti megszoritását. És ez uton, t. i. a reactió utján, csakugyan igen szorgalmasan haladott előre a kormánypárt. Megfosztotta a népet minden befolyástól az első foku biróságokra; megfelezte a nép választási jogát s mélyen megsértette a jogegyenlőséget a virilis szavazatok behozatala által; most meg akarja szoritani a nép befolyását a törvényhozásra — és hogy végre ennyi s ily nagy mérvü merényletek ellen többé tiltakozni se lehessen, meg akarja fosztani a képviselőtestületet a szólásszabadságtól.

Most tehát nem csak a haza függetlensége van kérdésbe téve, hanem kérdésben forog maga a szabadság, a népjog, az egyenlőség; szóval mindaz, a miért a magyar ellenzék századok óta küzd.

S miután Kossuth Lajos neve nem csak függetlenséget jelent, de jelent egyszersmind népszabadságot, sérthetetlen népjogot és népfelséget — szükséges, hogy most ne 4—5, hanem 20—30, szóval mentül több kerületben válaszszák meg Kossuthot, hogy lássa és értse meg ország-világ, mily irányban kiván haladni a magyar nemzet. A Lónyay-kabinet merényleteire, a nemzet szabadelvü része alig adhat találóbb s erélyesb választ mint midőn Kossuthot nyilatkoztatja ki a maga igazi képviselőjének.

Ez nem lenne puszta tüntetés, hanem oly actus, oly ékesen szóló nyilvánulása a magyar közvéleménynek, mely nemcsak az osztrák-magyar kormányférfiakat ejtené gondolkodóba, hanem még Európa közfigyelmét és rokonszenvét is ujból felénk forditaná.

A mondottakat rövidbe vonva, ime e három dologra kérjük vidéki elvbarátinkat, kik a küszöbön álló képviselő választásokra befolyást gyakorolnak.

1-ször. Ne kivánjanak mindenáron országos hirü embert, hanem csak arra ügyeljenek, hogy a jelölt legyen becsületes, mivelt, elvhü ellenzéki, és amennyire lehet 48-as.

2-szor. Ha a helyi s egyéb körülményeknél fogva csakugyan mulhatlanul szükséges oly egyént léptetni fel, ki az országgyülésen már szép nevet küzdött ki magának — ne követeljenek tőle semmiféle nyilatkozatot vagy igéretet arra nézve, hogy melyik kerületet fogja majd képviselni, ha mindakettőben talál megválasztatni, hanem csak léptessék fel; meglehet, hogy az előbbeniben megbukik, meglehet hogy minkettőben megválasztva specialis okoknál fogva az ujabbat választja és végre bármit is határozzon az illető, a párt nyert, mert szaporodott egy kerülettel.

3-szor. Mihelyt e kérdés merül fel valamelyik kerületben: kit léptessünk fel? nézzenek körül, vizsgálják jól meg a kerület elemeit, és ha ugy látják, hogy van biztos kilátás a sikerre, csak ejtsék ki a nép szivét átrezgő jelszót: éljen Kossuth Lajos! és léptessék föl azonnal őt, vagy Kossuth Ferenczet, vagy Kossuth Lajos Tódort, vagy pedig azon férfiut kinek neve Kossuthékkal immár vgyazonossá vált, a derék Ihász Dánielt.

De mindenek felett kérjük elvtársainkat, ne tétovázzanak, ne késedelmezzenek, foglaljanak tért mentül elébb.

Soha sem volt az ellenzéknek annyi reménye, ennyi alapos kilátása a többségbe jutásra mint most; annál nagyobb, annál megbocsáthatlanabb lenne a bün párthiveink részéről, ha csupa hanyagság vagy erélyhiányból egy-egy kerületben átengednék a tért a jobboldalnak.

Addig kell ütni a vasat mig meleg — tartja a magyar közmondás. Most pedig igen meleg, forró, izzó a vas szerteszét a hazában. De vigyázzunk ám, mert a tulsó oldalról is ütik; ha győznek, láncz lesz belőle. Ne engedjük meg; üssük inkább mi éjjel nappal; ha győzünk és győzni fogunk, majd épitünk belőle bevehetetlen várat — a függetlenség, a szabadság és a népjog dicső várát.

Munkára tehát hü barátink! ernyedetlen serény munkára! Munkálkodjék kiki a maga körében, szóval, tettel, irással, a mint birja. Csak ne vesztegessünk egyetlen perczet sem!

Most vagy soha! — ez legyen jelszavunk a választások napjáig. Munkálkodásunk jutalmául a szavazati urna majd azt felelendi:

„Most!“

Helfy Ignácz.

— Kossuthnak egy levelét közli a „Felvidéki Lloyd“. Egy eperjesi polgárhoz van intézve, de sokaknak szól, a monsumanói barlang gyógyerejét illetőleg, mely nagy hazánkfiát annyi kérdezősködés kellemetlenségének tette ki. Az illetők mihez tartása végett s hogy a nagy számüzött zaklatásában annyira részes német lapok figyelmét reá felhivjuk, e levelet ime közöljük. Igy szól:

Uram!

Válaszom Önnek April 2-káról kelt levelére fájdalom nem lesz Önre nézve vigasztaló.

Azon levelemben, melyet a Monsummanoi barlang gyógyhatása felől Mednyánszky ezredes országgy. képviselő a „Magyar Ujság“-ban közzétett, világosan és határozottan az van mondva, hogy a Monsummanoi barlang a csuz bajokat egész biztossággal meggyógyitja, de a köszvényt nem. A német kivonatos forditás, melyet Ön a „Pester-Lloyd“-ból leveléhez csatol, ennek épen ellenkezőjét mondja, azt állitván, hogy a nevezett barlang a köszvényt (Gicht) gyógyitja meg.

A forditó ezen gondatlansága vagy a magyar nyelvbeni járatlansága nekem tömérdek kellemetlenséget okozott. Önnek levele a 152-ik melyet a német forditó ezen botlása következtében köszvényes betegtől kaptam. — A hibás német forditás befutotta az egész világhirlapirodalmát; a magyar eredetinek utána nézni még magyar ember sem tartja méltónak, hanem e helyett engem ostromolnak felvilágositásokért.

A német sajtó figyelmeztetve lett a „Magyar Ujság“-ban ezen botlásra s fel lett szólitva: igazitsa ki tévedését.

Nem tette.

Valóban lekötelelezne Ön, ha a „Pester Lloyd“-ot e tévedésre ujból figyelmeztetné, lehet hogy egyik előfizetőjének figyelmeztetését valamivel több tekintetre méltatná, mint a „Magyar Ujság“ felszólitását méltatta.

A tévedés helyreigazitása engem sok kellemetlenségtől kimélhetne meg, mert ha egészen nem szüntetné is, legalább kevesbitené a hozzám özönlő kérdezősködéseket.

Hozassa meg Ön magának a „Magyar Ujság“ illető számát, ott fel fogja találni mindazt mit én Monsummanóról tudok s az ott felhozott tényeket bizonyosaknak tekintheti. Ön, mint leveléből látom, nem csuzban, hanem köszvènyben szenved s igy sajnálom, hogy az a csodás barlang tudomásom szerint önnek enyhitést talán, de gyökeres gyógyulást alig igérhet. Hanem én orvos nem vagyok, sok függ a helyes diagnositól, a köszvényt még orvosok is gyakran összetévesztik az artithnissel, pedig az nem egy természetü, nem egy eredetü baj, amannak fészke a vérben van, emez meghülésből ered legtöbbnyire, s a Monsummanoi barlang nagyon hatályos minden meghülési bajokban.

Közölje Ön baját a Monsummanói gyógyintézet igazgatóorvosával, kinek nevét és czimét a „Magyar Ujság“ illető számában feltalálandja.

Ohajtom, hogy annak mint illetékes birónak válasza Önnek több reményt adjon, mint az én ayatlan véleményem adhatott.

Fogadja Ön szives üdvözletemet.

Turin april 17-én 1872.

Kossuth.

— Szárnyra kelt a hir, hogy az országgyülést egybehivó leirat már a közelebbi napokban a főrendiház tagjainak s a törvényhatóságoknak meg fog küldetni. — Az országgyülés, mint rebesgetik, julius hó első felében fogna összejönni és megalakulása után első teendője, a delegatió tagjainak megválasztása leend, ezután valószinüleg el fog napoltatni.

— A Maros-Vásárhelyen tegnap tartott ellenzéki gyülés megtartását a kormánypárt minden áron meg akarta akadályozni. A ma érkezett távirati tudósitások szerint n kormánypárt kortes és rendes fegyverükhöz, az erőszakhoz folyamodtak, de az ellenzék rendszerető és higgadt magatartása ellenében nem tudtak czélt érni. Ilyen a kormánypárti emberek türelmessége.

— Az osztrák hivatalos lap jelentése szerint a „Vaterland“ által közölt Ristics kormányzónak Kállay konsulhoz intézett jegyzéke koholmány. — A ki hiszi!

— Az aradi e hó 9-én tartott román konferenczia szótöbbséggel elfogadta Miletics-nek n.-becskereki programmját.

Közös elégedetlenség.

Mint a magánéletben ugy az állami életben a közös háztartás, a közös munka, közös erszény, közös követelés és tartozás minduntalan ujabb meg ujabb panaszra, kölcsönös félreértésre, kölcsönös vádaskodásra ad anyagot és alkalmat. Mindenik „fél“ tulterhelve érezi magát, mindenik megkisérti terhe könnyitését, ha másképen nem lehet, a „másik fél“ vállaira átrakás utján s igy kölcsönös a panasz, a vádaskodás s kölcsönös az elégedetlenség.

Ausztria s Magyarország népei, bár egyaránt szeretik a békét s egyetértést, de eddig sem voltak egymás irányában azon mindent áldozó készséggel, mely egyedül képes elejét venni a közösködésből keletkező kölcsönös panasznak és elégedetlenségnek. A 67-es egyezmény óta eme kölcsönös elégedetlenség mindinkább fokozódott s nem ok nélkül, mert a közös terhek egyaránt nyomasztók, elviselhetlenek. Statisztikai adataink átalában annyira hiányosak s össze lettek vegyitve, hogy azokból a „másik fél“ teherképességét megitélni lehetlen, s igy saját teherhordási képességünket sem határozhatjuk meg. De össze vannak kuszálva közös viszonyaink szerkezetüknél fogva annyira, hogy még a pénzbeli követelésekre s tartozásokra nézve sem tudnánk megmondani: mi, mennyi illeti Ausztriát? Mi, mennyi illeti u. n. „méltányossági elv“-nél fogva Magyarországot.

A „közös activák“ megosztását már régóta várja, sürgeti Magyarország, de mindhiában. Ezeket még most sem tartják megoszthatónak az illető kormányférfiak.

Lónyay és Kerkápolyi szóba hozták e napokban a közös activákat Bécsben, de bécsi lapok szerint még most sem mehettek annyira, hogy a megosztás aránya szóba hozathatott volna.

Arról volt szó mondják, hogy: tulajdonkép mi a közös, mi pedig tisztán Magyarországot s mi tisztán Ausztriát illető „activa?“ De ezekre nézve sem jöhettek meg állapodásra. Mi azonban a bécsi uraknak tetszik, mert mondják: bizonyos eshetőségek bekövetkezésekor, mégis leend kezökben valami „szerelmi zálog,“ melynél fogva az „ellenséges testvért“ kényszeritni lehet; és intik a bécsi kormányt, hogy vigyázóbban bánjék az activákkal, mint a függőben maradt 80 milliónyi tartozással.

Ez a 80 millió is bő kutforrása a kölcsönös elégedetlenségnek. Egyik sem akarja magáénak vállalni s a magyar kormány méltán át akarja tenni az osztrák kormány vállaira, csakhogy amaz nem elég erélyes az átrakásban, eme pedig nem elég szivélyes az átvállalásba s mindkettőnek megáll gondolatja, midőn hallja, látja, hogy a népek már csakugyan nem birják. Visszafizetésére nincs semmi kilátás.

Már hogy melyik activa közös természetü, melyik magyar és melyik osztrák? Ott, hol a két állam egy közös „magyar-osztrák“ birodalommá lett devalválva, azt valóban nemcsoda ha nem képesek, kivált a bécsi kormányférfiak meghatározni, kik ahhoz vannak szokva, hogy a kis Ausztria s illetőleg Bécs érdekeit egész Ausztria érdekeinek tartsák, bele értve ebbe Magyarországot; a magyar kormányférfiak viszont az 1867. törvények által arra vannak utalva, hogy Magyarország érdekeit a „birodalom“ érdekeinek alárendeljék. Különben is pro forma osztozkodás az egész. Mert hiszen épen a bécsi kormány s alkotmánypárt és magyar kormány s közösügyes párt az, mely mindent elkövet, hogy közüssé tegye a legfőbb ügyeket, az államélet legfőbb kellékeit, melyek maguk után vonják a többi állami ügyeket. Épen ők azok, kik minden utat s módot felhasználnak az ezen közös ügyeket megállapitó 1867-iki törvények fentartására.

Olvassuk meg csak azon legfelsőbb nyilatkozatokat, melyeket a mult napokban az árvizsujtotta vidékekről hoztak a sodronyok. Ott találjuk azokban is a mostani alkotmány s a közösügyes törvények iránti tisztelet és engedelmesség hangsulyozását. Ezek nyomán s illetőleg az „osztrák-magyar“ közösség alapján a bécsi „Neue freie Presse“ nem megvetendő dolgokat kiván Ausztriára nézve, komolyan, bár az egészet tréfának lehetne tekinteni.

„Azonnal hivatkozhatik, mondja ez, a császári nyilatkozatokra Auersperg kormánya, ha: a horvát országos kormány módjára, mely a választási mozgalmaknál talált 5 lelkészt elzáratta, a törvény iránt ellenséges papokkal a törvény szigorával jár el. Mi a magyarokra nézve helyes, a németekre nézve is annak kell lennie, kik számszerint kétannyian (?) adózási képességre nézve legalább harminczszoros tulsulyban (?) vannak. A mi alkotmányunk közel sem köti meg a koronát annyira, mint a magyar; a mi engedékenységünk a nemzetiségek irányában tettleg sokkal messzebb ment, mint bár miféle igéret, mely magyar részről tétetett. Igaz, a mi követeink soha sem estek azon pénzfelajánlási dühbe, mely ott (t. i. Magyarországon) uralg, midőn mi fizetni tartozunk; de mi teremtjük elő a felajánlott összegeket. Azt hisszük tehát, igy végzi szavait: hogy az nem kegyelem, hanem magától értendő dolog volna, ha Ausztriában is érvényre emelkednék, mi Magyarországon megtörtént, s egy félremagyarázhatlan nyilatkozat által, az állam itteni ellenségeitől, annak hogy türelemre hivatkozhassanak még árnyéka is elvétetnék, mint elvétetett ott, az uralkodó közelebbi délmagyarországi utja alatt, félremagyarázhatlanul és behatólag kimondott buzditások által.“

Ennyire mennek a bécsi politikusok az ő fogalmaik szerint való közösség, pártkör és méltányosság terén — a nemzetiségek, az államjogi ellenzéki pártok irányában.

Azt hisszük, nem fogja a Moldva vize elpusztitani Csehország sik földi vetéseit, hogy a baj orvoslása szempontjából tett utazás oly oldalvágásokra adhatna alkalmat, minőket a bécsi alkotmánypárti hivek ohajtanak — az államjogi nemzetiségek irányában.

Nem is feszegetjük mit, mennyit használhatnak, vagyis inkább árthatnak az ilynemü nyilatkozatok. Csupán jelezni akartuk eme „testvéries“, illetőleg kölcsönös panaszokat, gyanusitásokat, elégedetlenségeket, melyek annál nagyobb mérvet öltenek, minél szorosabb kapcsokba füzetik a közösség Magyarország és Ausztria közt, s melyek csakis akkor fognak megszünhetni, ha Magyarország saját ügyeit önállólag t. i. Ausztria s a bécsi államférfiak és politikusok befolyása nélkül intézheti. Addig pedig csakis Magyarországot sujtolják, mert mi nem kivánunk s nem is kivántunk soha Ausztria belügyeire, vagy épen legfőbb államügyeire oly befolyást gyakorolni, mint minőt ők arrogálnak az ő állitólagos fenhatósági joguk, illetőleg a „birodalomban“, de nem Magyarországon népességi s vagyonossági tulsulyak ürügye alatt.

—K.—

Választási mozgalmak.

A pest-belvárosi ellenzék ma esti 7 órakor tartá közgyülését Irányi elnöklete alatt, a baloldali kör helyiségében. Elnök előterjesztvén a gyülés czélját: az ellenzéki választók összeirása iránt intézkedni, a jelentkezőknek a szükséges ivek kiszolgáltattak, fenhagyatván minden választónak, hogy a bizottmány irodájában (kalap utcza 17. sz.) neveiket bejegyezhessék. Egyszersmind a szavazati jegy kivételének ellenőrzésére 16 tagu bizottmány s a netáni felszólalások eszközlésére három ügyvéd jelöltetett ki. A gyülési határozatokról részletesebben holnapi számunkban irunk.

*

A **pest-terèzvàrosi** ellenzék tegnap pártértekezletet tartott, melyben Dobsa elnök örvendetes tudomásra hozta, hogy eddig 1794 ellenzéki választó iratta be magát és ezek száma korántsem teljes, miután a választók, sőt az ellenzéki bizottmány nagy része még nincs beirva.

E jelentés éljenzéssel fogadtatott, mire Hegedüs Sándor tartott nagy tetszéssel fogadott beszédet, melyben főkép egy miniszteriális hivatalnoknak Jókai ellen mondott s a kormány két lapjában megjelent beszédét mutatta be mezitelen haszontalanságában.

Utána Kunstädter Mór tartott beszédet német nyelven, ügyesen vervén vissza a párt ellen intézett támadásokat.

Végül Hölle J. M. inditványt tett, hogy miután német nyelven megjelenő ellenzéki lap nincsen s a többi német lapokban elferditett, sokszor sértegető, és egyesek érzelmeit mélyen sértő közlemények jelennek meg, a párt az elnökség utján tiszteletteljes kérelmet intézzen e hirlapok szerkesztőségeihez, hogy az ellenzéki pártmozgalmakról, a béke és csendes együttmaradhatás érdekében több objektivitással irjanak.

Ez inditvány elfogadtatott s miután elnök még jelenté, hogy a bizottság minden este ülést tart s a ki az igazgató választmányra nézve felvilágositást kiván, ott estenkint nyerhet, a gyülés Jókai éljenzése mellett feloszlott.

*

A marosvásárhelyi ellenzéki gyülés a jobboldal bünös üzelmei következtében nem folyt le egészen nagy horderejéhez méltó zavartalanságban és csendben. Egyelőre csak az alábbi táviratokra szorit-